

Autoriaus žodis

Ši knyga – romanas. Visi veikėjai, net ir visuomenėje žinomi žmonės, yra išgalvoti, jų poelgiai – taip pat. Bet koks panašumas į tikrovę visiškai atsitiktinis.

O štai knygoje minimų firmų – jos iš tiesų egzistuoja – tikrovė kartais pranoksta vaizduotę...

Scenos, kuriose kalbama apie nuojautą, gali pasirodyti keistos ir netikroviškos, net visiškai absurdiškos, tačiau tai, kas jose aprašyta, iš tikrųjų įmanoma. Galiu patvirtinti, kad vadovaujamas specialisto pats išgyvenau dalykų, labai panašių į tuos, kuriuos patiria šios istorijos veikėjai...

Intuityvus protas – tai šventa dovana,
o racionalus protas – ištikimas tarnas.
Mes sukūrėme visuomenę, kuri garbina
tarną ir pamiršo dovana.

ALBERTAS EINSTEINAS

Svarbiausi dalykai akims nematomi.

ANTOINE'AS DE SAINT-EXUPÉRY

Prologas

Savo vardo jums nesakysiu: mėginant jį ištarti galima nusilaužti liežuvį, o po penkių minučių jį užmiršite. Geriau pasakysiu slapyvardį, kuriuo pasirašinėjau detektyvus, iš kurių rašymo gyvenu, – Timotis Fišeris. Pavardė „Fišeris“ skamba gerai, nesunkiai įsimenama ir gerai apibūdina mano profesiją: anglų kalboje žodis *fisher* reiškia „žvejys“, o rašytojai juk tuo ir užsima – žvejoja kūrybines idėjas.

Apie savo išvaizdą irgi nepasakosiu. Ji tokia eilinė, kad net jei išsamiai aprašyčiau – esu vidutinio ūgio, standartinės figūros, rudų akių brunetas, – iš to nebūtų jokios naudos: artimiausią valandą su manimi prasilenkę gatvėje manęs neatpažintumėte.

Išskirtiniu protu irgi nepasižymiu. Beje, vidutiniškais rezultatais baigiau vidutiniškas studijas vidutiniškame Amerikos mieste. O mano rašomi romanai sulaukia labai vidutiniško pasisekimo, nors aš pats įsitikinęs, kad jie išties geri. Ko gero, norint pasiekti sėkmę reikia būti neeiliniu žmogumi: pasižymėti ypatingu grožiu, į akis krintančia išvaizda ar įsimenančiais veido bruožais, turėti iškalbą, dėl kurios kiti norėtų jūsų klausytis, arba humoro jausmą, traukiantį žmones, kuriems rūpi pasikelti nuotaiką.

Žinoma, nėra taip, kad visiškai neturėčiau šių bruožų, – turiu, tik jie vidutiniški. Niekuo neišskirtiniai.

Tačiau vienas dalykas tikrai išskirtinis – tai patirtis, kurią neseniai išgyvenau, patirtis, galinti sukristi visus, kurie, kaip ir aš, nesusimąstome gyvenantys banalų, netgi nereikšmingą gyvenimą, patirtis, galinti parodyti, kad iš tikrųjų pasaulyje slypi dalykų, apie kuriuos nė nenumanome, dalykų, kurie gali išnirti iš kasdienybės taip, kaip seniau popieriuje, fotografų nardinama me į sidabro tirpalą, kur stebuklingai išryškėdavo atvaizdas, dalykų, kurie atskleidžia, kad gyvenimas iš tikrųjų yra nepaprastas.

1

Ilinojaus valstija, Čikaga

Tarp dangoraižių švilpė nakties vėjas – nors nebūtum įstengęs nei jo pagauti, nei pamatyti, tikrai jautei, kad pučia, ir galėjai skųstis, ko jis toks šaltas: juk jau prasidėjo pavasaris. *Kitchen American Bistro* terasoje klientų tebuvo vienas kitas; kiti nusprendė laukdami vakarienės išlenkti taurę restorano viduje. Šalčio nepaisė tik keletas užkietėjusių rūkalių – kaip ir kiekvieną vakarą, jie kiurksojo toje didžiulėje terasoje pačiame miesto centre prie kanalo, iš kur buvo matyti šviesose skendinčių dangoraižių miškas.

Vakar krantinėse būriavosi tūkstančiai žmonių – džiugiai nusiteikę jie grožėjosi upės vandeniui, kurį valdžia, kaip ir kasmet Šv. Patriko dienos proga pagerbdama mieste gyvenančius airius, buvo nudažiusi ryškiai žaliai.

Prie stalo, ant kurio stovėjo įjungtas nešiojamasis kompiuteris, vienas pats įsitaisęs vyras nerūkė. Nepalietė ir gėrimo, kurį prieš pusvalandį atnešė padavėjas. Pusilgius plaukus susirišęs į uodegą, iki pat akių užsismaukęs rudą kepuraitę su snapeliu, akis paslėpęs po saulės akiniais šviesiai rudais stiklais, jis įdėmiai stebėjo kitame krante vykstančią sceną. Policininkai buvo

uždarę visas gatves, per garsiakalbius aidėjo nurodymai evakuotis, tarpais pertraukiami šaižių sirenų. Stiklo ir plieno dangoraižių sienomis slankiojo galingų prožektorių metami šviesos ruožai – reikėjo įspėti viso to triukšmo negirdinčius kurčiuosius, jei kartais tokių atsirastų. Tuščiomis gatvėmis bėgo pervargę darbuotojai – jie buvo per ilgai užsilikę jau užsidariusiuose biuruose ir tik šūksniais raginami policininkų atsiplėšę nuo savo darbo vietų. Kai kurie smarkiai skeryčiojosi, kiti tik stengėsi kuo greičiau pasišalinti.

– Žiūrėkite! Dūmai! – terasoje šūktelėjo vienas klientas.

– Dieve mano... – sumurmėjo netoliese sėdinti moteris.

Paspaudęs keletą klavišų vyras kiek luktelėjo, paskui lėtai užvertė ekraną ir, nenuleisdamas akių nuo kompiuterio, įsikišo jį į krepšį.

Dabar iš kitame krante – kiek toliau, kairėje – stūksančio dangoraižio veržėsi tiršti juodi dūmai. Iš išorės liepsnų dar nebuvo matyti. Į pastatą skriejo gaisrininkų liejamos ilgos vandens čiurkšlės.

Iš visų pusių sklido balsų nuotrupos.

Iš restorano išėję klientai spietėsi terasoje ir šūkčiojo, kiti ragino grįžti vidun.

Vyras toliau ramiai sėdėjo.

Staiga kažkas sudundėjo, iš pradžių vos girdimai, paskui garsiau – atrodė, iš žemės gelmių kyla duslus bildesys. Dangoraižis, regis, ėmė drebėti. Vis stiprėjantis virpesys perliejo visus aukštus lyg pražūtinga banga.

Tolumoje tamsą perskrodė riksmi, jiems ėmė antrinti ir kiti, aidintys vis arčiau. Staiga šimtai žmonių spiegdami puolė bėgti tolyn nuo dangoraižio. Klientai terasoje nuščiuvę sustingo, paskui kai kurie ėmė rėkti.

Dangoraižis sugriuvo – kone be garso, lyg būtų įsiurbtas savo paties pamatų ir subyrėjęs iš vidaus. Tiesiog ėmė ir kukliai išnyko iš kraštovaizdžio. Iš žemės it koks milžiniškas atominio sprogimo grybas pakilo tirštas tamsių dulkių debesis ir pasklido į visas puses.

Terasoje sėdėję klientai visi kaip vienas pašoko siaubo perkreiptais veidais. Debesis didžiuliu greičiu skriejo tiesiai į juos lyg pikta lemiantis šešėlis, tuoj užgriūsiantis miestą ir panardinsiantis jį į juodžiausias sutemas...

Staiga visi puolė bėgti. Išsigandę žmonės klykdami dėjo į kojas.

Iš kažkur išlindo stambi žiurkė ir ėmė lakstyti į visas puses lyg višta nukirsta galva.

Vyras viską ramiai stebėjo ir tik tuomet, kai jį apgaubė tirštas, sunkus ir dusinantis debesis, kurio aitrios dulkės graužė nosį, burną bei akis, iš kišenės išsitraukė piniginę, prietemoje vargais negalais sukrapštė keturis dolerius penkiolika centų ir padėjo juos ant stalo. O paskui išnyko rudame rūke, gaubiančiame sužeistą miestą.

2

Niujorkas, Kvinso rajonas, Bernso gatvė

Žingsniavau namų link tempdamas lagaminėlį, kuris triukšmingai dardėjo grublėtu šaligatviu. Iš priešais stovinčio namo basomis iššlepsėjo kaimynė Lina, neaukšta rusvaplaukė šelmiškomis žaliomis akimis.

- Sveikas, Timoti, pirmadienio rytą grįžti iš kelionės?
- Savaitgalį buvau nulėkęs į Havajus.
- Į Havajus vienam savaitgaliui? O tu save lepini!
- Gavau paskutinės minutės pasiūlymą – pigiau grybo.
- Maniau, tau rūpi ekologija? – nusijuokė ji.
- Giliai įkvėpiau ir bejėgiškai gūžtelėjau pečiais.
- Man reikėjo atostogų.

Pastebėjau latakų bėgančią pelytę – ji skuodė kanalizacijos angos link.

Švelnus pavasario pradžios oras dvelkė lietumi. Toks kvapas tvyro audringomis dienomis kalnuose.

Palinkėjusi geros dienos basakojė Lina ant pirštų galų nystypčiojo į savo sodelį.

Kaimynė visą laiką išdygdavo man ant kelio – sakytum, tykodavo, kada išeinu ar pareinu, ir visada rasdavo dingstį mane užkal-

binti. Ji buvo vertėja ir dirbo iš namų. Seniau Lina dirbo tyrimų žurnalistė, bet dėl spaudos krizės jai teko pakeisti profesiją. Moteris buvo protinga ir gana graži, tad kitomis aplinkybėmis gal ir būčiau pasidavęs vilionėms, bet dabar nelinko širdis. Neseniai buvau išgyvenęs skausmingą išsiskyrimą su Kristena – ji tebebuvo užvaldžiusi mano mintis. Niekada nebūčiau pagalvojęs, kad taip trumpai tetrukę santykiai galėtų šitaip išmušti mane iš vėžių. Buvome pora tris mėnesius, ir visus tris mėnesius nesijaučiau mylimas, nors pats buvau įsimylėjęs ligi ausų. Meilė ne visuomet būna abipusė.

Atidariau vartelius į mažą sodelį, kuris nuo gatvės skyrė mano namą – seną raudoną plytų pastatą tokio pat atspalvio čerpėmis dengtu stogu ir baltai dažytais langais. Teisingiau būtų sakyti – pusnamį, mat buvęs savininkas namą padalijo į dvi dalis ir, norėdamas jas atskirti, bet nesubjauroti fasado, per sodo vidurį pasodino gana aukštą gyvatvorę. Savąją namo pusę nusipirkau prieš metus, gavęs nedidelį tėvo palikimą po to, kai šis netikėtai žuvo per automobilio avariją. Po staigios tėčio mirties taip ir neatsigavau – visiškai nebuvo tam pasiruošęs. Tiesiog vieną dieną tėtis ėmė ir dingo iš mano gyvenimo, nors buvo pačiame jėgų žydėjime, džiaugėsi puikia sveikata ir tryško gyvybingumu.

Kvinso rajoną pasirinkau todėl, kad jis įsikūręs tarp didmiesčio ir užmiesčio, vos už kelių stotelių nuo Manhatano.

Tą rytą žingsniuodamas per sodą atidžiai apžiūrėjau prieš kelias savaites fasade atsiradusį nedidelį įtrūkimą. Skilinėjantios namo sienos – nieko gero. Užlipęs trimis laipteliais įžengiau vidun. Išvydau save dideliame veidrodyje, kabančiame priešais laukujes duris, – atrodžiau visai nusivaręs nuo kojų. Savaitgaliais taip jau būna: išvyksti pailsėti, o grįžti dar labiau nusikalęs.

Manęs pasitikti atpėdinęs Al Kaponė patrynė žandą man į koją – nedažnai sulauksi tokios malonės iš katino, galinčio išdidžiai tave ignoruoti, kad pasijustum kaltas, jog dvi dienas buvai palikęs jį vieną. Žinoma, buvau pastatęs keturis dubenėlius, pilnus sauso maisto – tiek būtų užtekę visoms rajono katėms išmaitinti vieną savaitę, – ir tris dubenėlius, sklidinčius vandens, jei kartais du apverstų.

Lagaminą palikęs kampe kritau ant ruda oda aptrauktos senos *Chesterfield* firmos sofas – tokios nutrintos, kad oda buvo šiek tiek sutrūkinėjusi. Katinas atsekė man iš paskos ir ėmė išsijuosęs galąsti nagus į vieną iš dviejų priešais stovinčių odinių fotelių. Nuo galinės raudonų plytų sienos žvelgiantys portretai – nespaltotos Rono Makginiso fotografijos – rodė, griežtai mane smerkia dėl to, kad nieko nesiimu.

– Al Kapone!

Sudraudžiau tik dėl akių – abu žinojome, kad jis į tai nekreips dėmesio.

Katinas visada draskydavo tą patį fotelį, kartais žiūrėdamas tiesiai man į akis, lyg mestų iššūkį. Iš to fotelio odos tebuvo likę skutai, o kitas stovėjo nepaliestas. Kodėl būtent tas fotelis, o ne kitas arba ne sofa? Tai žinojo tik pats Al Kaponė.

Savo nešiojamąjį kompiuterį buvau palikęs pernelyg gerai matomoje vietoje – ant nedidelio rašomojo stalo prie lango. Paprastai, išvykdamas savaitgaliui be kompiuterio, kur nors jį paslėpdavau. Buvau parašęs naują romaną, tad negalėjau rizikuoti, kad kompiuteris pakliūtų į blogas rankas. O keli vargani grotų virbai ant pirmo aukšto langų tikrai nesutrukdytų vagims įsigauti vidun.

Suskambo mobilusis telefonas – Al Kaponė pašoko. Ekrane nebuvo matyti, kas skambina.

– Labas, Timoti, čia Bilas.

– Ééé... koks Bilas?

Kitame laido gale pasigirdo atodūsis.

– Bilas Krimsonas, literatūros agentas, kuris kasdien neriasi iš kailio rūpindamasis tavo, kaip rašytojo, karjera.

– Gerai jau, neįsižeisk, pažįstu mažiausiai keturis ar penkis Bilus...

– Tu vienintelis neatpažįsti mano, seno rūkaliaus, užkimusio balso!

– Nori, kad pulčiau atsiprašinėti?

– Tau bus dar labiau gėda, kai išgirsi, ką pasakysiu.

Nieko neatsakiau, bet širdyje įsižiebė nedrąsi vilties kibirkštėlė.

– Suorganizavau tau Oprą, – išdidžiai pareiškė Bilas.

– Oprą... Vinfri?

– Na taip, negi pažįsti daug kitų Oprų?

Opra... Mane pakvietė pas Oprą... Į pačią populiariausią laidą... Penkiolika ar dvidešimt milijonų žiūrovų... Kūną perliejo susijaudinimo banga.

– Bet... negi tai įmanoma? Ji tikrai pakvietė mane?

– Jeigu jau sakau...

– Negali būti... Sunku net patikėti...

– Tai jau tikrai!

– Kokia sėkmė...

– Žinai ką – čia ne sėkmė, o darbas! Daugybę mėnesių pasitelkęs visą savo įtaką atakavau ir ją, ir jos asistentę. Tą patį darė ir atstovė spaudai.

– Taip, taip, žinoma, tikiu...

– Tu sugebėsi.

– O... kada tai bus? Turiu darbo kalendoriuje patikrinti, ar tą dieną esu laisvas.

– Patikėk, Timoti, tu laisvas.

– Pasakyk, tuoj pat žvilgtelėsiu...

– Nėra reikalo. Net jei tą dieną būtų tavo vestuvės, tu būtum laisvas. Po tos laidos tavo karjera šaute šaus į viršų.

Žinoma, jis teisus. Daugybę metų trukusios pragariškos pastangos tapti pripažintu rašytoju baigtos. Pagaliau papūtė palankus vėjas. Sunku net patikėti.

– Vis tiek pasakyk datą, bent jau pasižymėsiu.

– Sekmadienį pusę dviejų. Tiesioginiame eteryje. Tau pasisekė – šįkart laida bus filmuojama Niujorke.

– Sekmadienį... Šį sekmadienį?

– Taip, šį sekmadienį.

Mane užliejo baimės banga.

– Bet aš nepasirengęs...

– Baik jau, tik kalbėsi apie savo knygą. Juk ją parašei tu, man regis. Tad turėtum įstengti apie ją pašnekėti, ar ne?

– Taip... Taip... Bet ji taip pat klausinės... apie mano gyvenimą...

– O apie jį daugiausia žinai tu pats, ar ne? Juk tau nereikia atmintinai mokytis teksto.

Pritariau.

Kaipgi jam pasakyti, kad vien mintis, jog teks kalbėti penkiolikai milijonų žmonių, man kelia siaubą? Kad prieš kameras galiu sustingti, sutrikti, pradėti veblenti, neberasti žodžių...

Jei pasirodysiu prastai, sužlugdysiu savo karjerą tiesioginiame eteryje. Daugiau niekas manęs nekvies į jokią laidą.

– Tik... man įdomu... kodėl Opra pakvietė tokį mažai žinomą rašytoją kaip aš?

– Jau sakiau, kaip reikiant padirbėjome. Mūsų atstovė spaudai – nuostabi.

– Vis dėlto keista...

– Įtikinome Oprą, kad jai nebūtina kviestis kokią nors žvaigždę, nes ji pati žvaigždė.

Staiga širdyje man sukirbo abejonė.

– O kodėl ji mane kviečia paskutinę minutę? Argi jos laidos neplanuojamos daugybę mėnesių į priekį?..

Bilas garsiai atsiduso.

– Tu nepakenčiamas, Timai! Užuoat džiaugęsis tuo, ką tau atneša gyvenimas, kamuoji save idiotiškais klausimais!

– Nevadink manęs Timu, juk žinai, kad negaliu to pakęsti! Taip kreipiamasi į senius!

– Būtent – šis kreipinys tau puikiai tinka.

– Tai jau ačiū!

– Civilinės metrikacijos skyrius apsiriko. Tau ne trisdešimt ketveri, o septyniasdešimt metų.

– Pripažink, vis tiek keista, kad buvau pakviestas paskutinę akimirką.

Bilas nebeatlaikė.

– Jeigu jau taip nori žinoti – tai ne, iš pradžių jie ketino kvies-
ti ne tave, – pratrūko jis, – o patį Leonardą Dikaprijų! Bet šis pasigavo kažkokį bjaurų virusą ir mažiausiai dvi savaites praleis lovoje, tad Oprai iš tikrųjų skubiai prireikė kito dalyvio. Na štai, sužinojai. Ir ką gi tai keičia? Koks tau skirtumas? Juk svarbiausia, kad dalyvautum toje laidoje, argi ne taip?

Žinoma, jis buvo teisus, bet nemėgstu, kai mane laiko kvailiu.

– Šimtas procentų aktorių, – pareiškė Bilas, – šimtas procentų rašytojų tėvą motiną nužudytų, kad tik gautų Oproso kvietimą.

Taip, reikėjo pakeisti Dikaprijų, bet juk mums vis dėlto pavyko įtikinti ją pakviesti tave, o ne ką nors kitą.

– Aš to neginčiju, Bilai.

Stojo slegianti tylą.

– Pasakyk man tiesą. Tu spyriojiesi, nes bijai, ar ne?

Tas tipas turi velnišką nuojautą. Nuo jo nieko nenuslėpsi.

– Galima sakyti ir taip...

– Paskambinsiu asmenybės ugdytojui, skubiai suorganizuosiu mokymus, kaip bendrauti su žiniasklaida, ir vėl su tavimi susisieksiu.

Jis baigė pokalbį nė nelaukdamas mano atsakymo.

Šešios dienos. Turėjau šešias dienas atsitokėti, sukaupti jėgas, pasiruošti. Bilas man ras gerą asmenybės ugdytoją. Teko per šešias dienas išmokti valdyti baimę, kalbėti apie save, laisvai jaustis... Man būtina turi pavykti. Privalau rasti savyje jėgų ir visa tai atlaikyti. Nebereikia galvoti apie tą siaubingą pasirodymą per vietinę Arkanzaso televiziją prieš dvejus metus. Kiek vėliau peržiūrėjau įrašą: raudau iš gėdos klausydamas savo mikčiojimo ir pertarų, matydamas, kad kalbu burną prisidengęs ranka, lyg norėčiau pasislėpti, girdėdamas savo lūžinėjantį balsą. Ačiū Dievui, Bilas tos laidos niekada nematė! Stebuklų stebuklas, kad ji nebuvo įkelta į internetą, – šimtą kartų tikrinau bijodamas, kad ji ten atsiras.

O štai Opros laida tikrai atsidurs internete, nėra abejonių. Tereikės mano vardą įrašyti į gūglą, ir jis iššoks ekrane – pasirodys pačioje pirmoje eilutėje. Jei susimausiu, ši nesėkmė mane persekios visą gyvenimą: nuolat tampysiuosi ją lyg kalinio rutulį, rodantį, kad esu niekam tikęs, nuo manęs nusigręš ir skaitytojai, ir žurnalistai, ir leidėjai. XXI amžius negailestingas.

Atsistojau ir ėmiau be jokio tikslo nervingai vaikštinėti po kambarį. Turiu išlikti pozityvus. Pradėti pasitikėti savimi. Privaliau su tuo susidoroti. Aš galiu tai padaryti. Ir padarysiu.

Priėjau prie lango, išeinančio į užpakalinį kiemą, ir pažvelgiau pro grotas nieko nematančiu žvilgsniu – buvau paskendęs mintyse.

Reikės nueiti pas kirpėją. Ir iš kažkur gauti kostiumą. Tokį, kuris atitiktų įvaizdį, kurį norėčiau pademonstruoti...

Lauke plačių debesų ruožų temdomas dangus, regis, dvejojo, ar turėtų šviesti saulė, ar pratrūkti lietus. Galbūt artinosi audra. Švilpavo kažkoks paukštis, tarsi beviltiškai šaukdamasis pavasario. Palei sodelį einanti priemiesčio gatvė buvo visiškai tuščia – visi gyventojai darbe, kai kurie turbūt dirba iš namų, jų namai patogūs, apsupti vejų ir kelių medžių. Prie mano namo gatvė darė posūkį ir driekėsi į toli. Įsivaizdavau, kaip važiuoju ja be jokio tikslo, o ties kiekviena sankryža pasuku, kur šauna į galvą, ir taip be galo be krašto – vien tam, kad pamatyčiau, kur kelias mane nuves...

Opra.

Vis dėlto neįtikėtina. Ir netikėta.

Staiga mintyse išvydau save, sekmadienį įdardantį į „vipinę“ automobilių aikštelę savo sena išklerusia tojota. Kokia gėda... Jei tik galėčiau įsigyti gražų nedidelį *Range Rover* visureigį, apie kurį jau senokai svajoju! Jis gana taršus, užtat koks klasiškas! Bent jau rimčiau atrodyčiau... Ką gi, teks suktis iš padėties – arba iš kieno nors pasiskolinsiu automobilį, arba saviškį pastatysiu toliau ir atkulniuosiu pėsčiomis.

Al Kaponė užšoko ant rašomojo stalo, šalia kurio stovėjau.

Artinosi audra, bet griaustinio dar nebuvo girdėti. Dangų tyliai raižė pirmieji žaibai.

Staiga sučirškė durų skambutis. Krūptelėjau. Nieko nelaukiau. Gal atkeliavo kokia siunta?

Atidaręs duris nustebau išvydęs du nepažįstamus vyrus. Vienas buvo tvirtas ir stambus, didele galva, vešliais antakiais ir kiek pasišiaušusiais žilstelėjusiais plaukais, vilkėjo nebe pirmos jaunystės tamsų kostiumą ir nedraugiškai žvelgė pro akinius metaliniais rėmeliais. Kitas – truputį pilvotas juodaodis pasidabruotais plaukais; šis buvo švelnesnių bruožų ir dėvėjo švarką bei džinsus. Abu, ko gero, buvo perkopę penkiasdešimt metų ir atrodė ne itin smagiai nusiteikę. Nuo jų smarkiai trenkė tabaku.

Pasisveikinę vyrai atkišo pažymėjimus.

– Robertas Kolinsas, – šiurkščiu balsu tarė žaliūkas susitaršiusiais plaukais. – FTB.

– Glenas Džeksonas, – išspaudė šypseną juodaodis.

Juodu atrodė visai kitaip, nei įsivaizdavau FTB agentus. Ir nepanėšėjo į tuos, apie kuriuos rašiau savo romanuose.

Nieko neatsakiau, tik automatiškai linktelėjau spėliodamas, ko gi iš manęs prireikė kriminalinei policijai.

– Ar jūs – Timotis Fišeris? – suraukė vešlius antakius pirmasis agentas.

– Taip. Na... tai mano slapyvardis.

Pasijutau taip, lyg staiga būčiau atsidūręs viename iš savo detektyvų, ir mano laki vaizduotė iškart ėmė piešti katastrofišką scenarijų – patekęs į neįprastą situaciją visada įsivaizduodavau blogiausia. Havajuose įvykdyta žmogžudystė, nusikaltimo vietoje netyčia palikau pirštų atspaudus, nes netinkamu metu atsidūriau netinkamoje vietoje; esu neteisingai apkaltinamas ir prevenciškai sulaikomas, Opros laida nuplaukia... Įlendu į skolas, kad galėčiau pasisamdyti advokatą, nesėkmingai stengiuosi įrodyti, jog esu nekaltas, man pateikiami kaltinimai, kad...

– Mums reikia jūsų paslaugų...

– Mano paslaugų?

– Taip, – patvirtino žaliūkas.

Keista, nors atrodė valdingas, jis, regis, jautėsi gana nesmagiai.

– Kaip suprasti – mano paslaugų?

– Norėtume jums papasakoti apie vieną projektą, – tarė aukštasis juodaodis, ne toks įsitęsęs kaip jo kolega.

Jis kalbėjo žemu ir švelniu, kone lipšniu balsu. Vos nesusi-juokiau.

– Bet... aš tik rašytojas, turbūt žinote?

– Taip, žinome.

Maža to, kad šis pasiūlymas skambėjo keistai, įtartina atrodė ir jų laikysena – tarytum jiems patiems būtų neįtikėtina, ko jie manęs prašo. Kiek sudvejojau.

– Atleiskite, bet... ar galėčiau dar kartą pamatyti jūsų pažymėjimus? Apgailestauju, nespėjau jų apžiūrėti.

Vyrai nepatenkinti susižvalgė, bet netarę nė žodžio atkišo pažymėjimus. Šie man pasirodė tikri, bet negi apie tai ką nors išmanau?

– Gal galite papasakoti kiek daugiau?

– Ne, tai būtų sudėtinga. Geriausia vykti su mumis. Nugaubensime jus pas pareigūnę, atsakingą už... bylą: ji geriau už mus paaiškins, kas ir kaip.

Pasijutau... pamalonintas. Gal viename iš savo romanų atsiiktinai aprašiau istoriją, panašią į tikrą įvykį? Gal FTB pasirodė, kad mano, rašytojo, vaizduotė jiems gali būti naudinga?

– Klausykite, kodėl gi ne? Aš jūsų paslaugoms nuo kito pirmadienio.

Robertas Kolinsas, žaliūkas susitaršiusiais plaukais, papurtė galvą.

– Ne, tai skubu, teks važiuoti dabar.

– Ėėė... Dabar, tuojau pat?

Jis linktelėjo.

– Tai taip netikėta!

– Reikalas labai svarbus, – tarė Glenas Džeksonas.

Priešingai nei kolega, kurio akys nuolat bėgiojo į šalis, juodaodis žvelgė įdėmiai, akivaizdžiai stengdamasis nuraminti ir įtikinti.

– O... ar toli nuo čia?

– Būsime ten maždaug po valandos.

Dvejodamas nužvelgiau abu pareigūnus.

Ką gi prarasiu? Mokymai, kaip bendrauti su žiniasklaida, turbūt prasidės tik rytoj... Šiaip ar taip, bus įdomi patirtis, kurią galėsiu aprašyti kitame romane.

– Gerai.

Greitai pakeičiau vandenį Al Kaponės dubenėliuose, užrakinau duris ir įsitaisiau ant tabaku prasmirdusio biuiko galinės sėdynės. Automobilis šovė Kvinso bulvaru link, jį kirtęs pakilo 108-ąja gatve, pasuko į Džuel aveniu ir ja riedėjo iki ežerų, paskui įvažiavo į Didįjį centrinį kelią ir nurūko šiaurės kryptimi.

Agentai netarė nė žodžio. Robertas Kolinsas tylėdamas vairavo. Pravažiavome pro Flašin Medouz parko teniso kortus, o paskui riedėjome palei dešinėje besidriekiantį sąsiaurį. Po kelių minučių automobilis įvažiavo į La Gvardijos oro uosto teritoriją ir sustojo prie apsauginės tvorelės atokiau nuo keleivių terminalų. Kolinsas atsainiai kyštelėjo pažymėjimą poste budinčiam policininkui, šis, atrodo, jį atpažino, ir automobilis nurūko tiesiai į lėktuvų aikštelę.

– Ei, palaukit, kur mes važiuojam?